

Ivád egy kicsi 400 fős település Heves megyében, mely több okból is érdekes. Ha a távolabbi múltat nézzük, falunk a világon található pár település egyike, ahol degeneráció és fogyatékoság nélkül házasodtak a falubeliek egymással, néhol azonos családfáról.

Ezzel az érdekességgel foglalkozott többen között Nemeskéri János antropológus professzor is a '70-es években. Igen furcsa, hogy Ivádon a legtöbb lakost Ivády-nak hívják, sokszor azonos keresztnévvel akár egy családon belül is, ezért a családfát (mely szintén világhírű, XVI. generációra visszamenőleges) úgynevezett hadakra bontják, a könnyebb azonosítás végett.

Ivádiak és Gardák

Magyarországon először Ivádon vizsgálták a belházasodás mértékét. A Heves megyei kistélepet a XVIII. századig Ivádpusztán néven emlegetik a birtokösszeírásokban. A nemes Ivády család 1734-ben költözött vissza a birtokra, de ekkor még kisebbségben voltak a nem Ivádyakkal szemben. A XVIII. és a XIX. század fordulóján ez az arány már 3:1-re változott, a XIX. század második felében pedig már 8:1 volt az Ivádyak javára. Közben az Ivády nemzetség egyre több ágra szakadt. 1746-ban hat águk volt: Gergely, János, László, Dávid, Ignác és István, s ezek 1820-ig huszonegy vonalra, palóc szóhasználattal hadra hasadtak szét. Az endogámia, majd a belházasodás fokozatosan alakult ki a családban a XVIII. és a XIX. század fordulójától, s a hetedik-nyolcadik nemzetség már izolátum jellegű volt. Nemeskéri János antropológus több évtizedig vizsgálta ezt a népet. Tíz nemzedéken át a közeli vérokonok házasságának aránya 4,6 százalék, a távoliaké pedig 39,4 százalék volt.

A belházasodás helyi sajátossága az volt, hogy főképp leányágon kapcsolódott össze a rokonság. Egy másik településen, Túrricsén 233 család izonímiavizsgálatát végezték el szintén Nemeskéri János vezetésével. Az észlelt érték magasabb volt a várt véletlenszerű gyakoriságnál, s ez túlnyomórészt a Garda család belházasodási szokásainak volt tulajdonítható.

2012. július 24., Forrás: ivad.hu